

PRITARTA

Raseinių rajono savivaldybės
tarybos 2019 m. kovo 21 d.
sprendimu Nr. TS-69

**RASEINIŲ MARCELIJAUS MARTINAIČIO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2018 M. VEIKLOS ATASKAITA
I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

Vadovo žodis.

Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji biblioteka (toliau – RMMVB) 2018 m. buvo išsikėlusį šiuos veiklos prioritetus: 1) nuolatinis RMMVB darbuotojų kvalifikacijos kėlimas ir naujų, visuomenės poreikius atitinkančių kompetencijų ugdymas; 2) paslaugų plėtra ir efektyvus visų galimų informacijos išteklių panaudojimas, siekiant kuo maksimaliau tenkinti gyventojų kultūrinius, informacinius bei IT raštingumo ugdymo poreikius, skatinant kūrybiškumą, socialinį bei ekonominį veiklumą; 3) pasitikti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį organizuojant renginius bibliotekose, kitose netradicinėse erdvėse bei pritraukiant įvairaus amžiaus ir socialinių grupių žmones.

Vykdydama savo funkcijas bei siekdama įgyvendinti išsikeltus uždavinius, RMMVB atsižvelgė į Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir kitų institucijų vykdomas programas bei nutarimus. 2018-ieji metai LR Seimo buvo paskelbti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais, Vydūno metais, laisvės kovų dalyvio Adolfo Ramanausko-Vanago, Tėvo Stanislovo, Lietuvos skautų judėjimo metais. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu 2018 - ieji paskelbti Europos kultūros paveldo metais. Rajono bibliotekose šios datos buvo paminėtos vykdant projektus, organizuojant pavienius renginius arba bendradarbiaujant su kitomis organizacijomis.

Įgyvendinant naujojo LR darbo kodekso nuostatas, vadovaujantis LR teisės aktais, kultūros ministro įsakymais ir rekomendacijomis, RMMVB administracija atnaujino bei parengė bibliotekos veiklą ir darbuotojų darbo santykius reglamentuojančius dokumentus: RMMVB kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašą; RMMVB informacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarkos aprašą; naudojimosi Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešąja biblioteka taisykles.

Vadovaujantis Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu direktoriaus 2018 m. sausio 12 d.

įsakymu Nr. (1.7)IVE-1, įvykdytas darbuotojų 2017 metų veiklos vertinimas, numatytos užduotys 2018 metams.

2018 metais keitėsi ir Darbo tarybos sudėtis. Darbo tarybos pirmininkei nuo 2018 m. spalio mėnesio išėjus nėštumo ir gimdymo atostogoms, įvyko naujo Darbo tarybos nario rinkimai iš atsarginio Darbo tarybos narių sąrašo. Į Darbo tarybą buvo išrinktas Jonas Brigys, o naujos Darbo tarybos sprendimu pirmininko teisės patikėtos Violetai Jarilinienei.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kultūros įstaigų vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis patvirtintą tyrimo metodiką ir rekomendacijas, 2018 m. vyr. metodininkė ir direktoriaus pavaduotoja paruošė ir pristatė įvykdyto bibliotekos vartotojų apklausos ir pasitenkinimo lygio teikiamomis paslaugomis tyrimo rezultatus, jų panaudojimo galimybes bibliotekos paslaugų bei aptarnavimo kokybės gerinimui.

Su Lietuvos integralia bibliotekų informacine sistema (LIBIS PJ) ir skaitytojų aptarnavimo posisteme (SAP) dirba visos rajono bibliotekos. RMMVB elektroniniame kataloge sukaupia bibliografinių įrašų – 85355. 2018 metais sukurti 3602 elektroniniai įrašai. Į NBDB (Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas) buvo pateikti 1972 analiziniai bibliografiniai įrašai. 2018 m. rajono bibliotekų paslaugomis naudojami 7808 vartotojai, jiems išduota 199304 fiz. vnt. dokumentų. Ataskaitiniais metais Viešojoje bibliotekoje (toliau – VB) užprenumeruota 94 pavadinimų periodinių leidinių, iš jų 15 laikraščių. 2018 m. turėjome prieigą prie prenumeruojamų „Vyturio“, „Infoplex“ ir „Naxos Music Library“ duomenų bazių bei „EBSCO Publishing“ bazių paketo, kuris apima 8 duomenų bazes.

RMMVB 2018 m. įsigijo dokumentų už 48076,87 Eur. Iš jų naujų dokumentų įsigijimui iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos gauta 27867,00 Eur (2017 m. - 26832,00 Eur, 2016 m. - 26544 Eur). Iš rajono savivaldybės biudžeto spaudiniams skirta 20107,01 Eur (2017 m. - 23500,00 Eur, 2016 m. – 24800,00 Eur). Iš jų - knygų įsigijimui 3768,93 Eur ir 16338,08 Eur periodiniams leidiniams. Iš projekto „Sveikos visuomenės pradai šeimoje“ įsigyta leidinių už 102,86 Eur. VB ir filialų fondus papildė akcijos „Knygų Kalėdos“ metu bibliotekoms dovanotos knygos, vaikiškų knygų fondus papildė labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ knygutės.

2018 metais vykdyti projektai: Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas „Dailininkas ir vaikiška knyga“ (LKT – 2000 Eur); Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti skirtas projektas „Šimtmečio tiltai“ (LKT – 2000 Eur); Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje finansuotas projektas „Europos praeities takai dabartyje“ (EK – 1000 Eur), skirtas Europos kultūros paveldo metams ir Europos dienai paminėti. Projektą „Sveikos visuomenės pradai – šeimoje“ finansavo Raseinių rajono savivaldybė iš Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos (1000 Eur). Iš Savivaldybės lėšų, skirtų finansuoti Raseinių rajono

Jaunimo organizacijų ir neformalių grupių projektus, išleista Raseinių krašto literatūros ir dainuojamosios poezijos kūrėjų rinktinė „Pažadink meilę savimi“ (1300 Eur).

Kultūrinių renginių programa „Susitikime bibliotekoje“, finansuojama iš Raseinių rajono savivaldybės biudžeto, padėjo įgyvendinti VB ir jos filialų numatytus kultūrinius, edukacinius, neformaliojo švietimo tikslus. Šiai programai 2018 m. skirta 4300 Eur.

Leidybinė veikla: iš Raseinių rajono savivaldybės Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo Raseinių rajone 2017-2020 m. priemonių plane numatytų lėšų (1000 Eur) išleista J. Brigio knyga „Svarbiausia Raseinių miesto aikštė istorijos kryžkelėse“; Raseinių rajono savivaldybė skyrė lėšų ir išleistas pirmasis Raseinių krašto kultūros ir istorijos žurnalas „Rasupis“ (2600 Eur).

RMMVB įsijungė į Kultūros ministerijos ir Nacionalinės bibliotekos pradedamą įgyvendinti projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Šis projektas ir jo veiklos numatytos iki 2021 m. sausio mėn.

Projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ įgyvendina Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Susisiekimo ministerijos kartu su partneriais: asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Šiame projekte pareiškė norą dalyvauti 30 rajono vietos bendruomenių, kurios registravosi prie VB ir 24 jos filialų.

Sėkmingai buvo tęsiamas bendradarbiavimas su rajono įstaigomis, kitų rajonų bibliotekomis, vietos bendruomenėmis. Dalyvauta, partnerių teisėmis, KAVB vykdomuose projektuose.

2018 m. birželio 1 – rugpjūčio 31 dienomis dalyvavome Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamame projekte „Skaitymo iššūkis“ ir patekome į daugiausiai knygų perskaičiusių bibliotekų dešimtuką.

2018 metais Lietuvos apskričių bibliotekos ir Lietuvos aklųjų biblioteka ypatingą dėmesį skyrė informacinę ir socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams. Kultūros ministerija šioms įstaigoms skyrė papildomą finansavimą, tad Kauno apskrities viešoji biblioteka į 2018 m. birželio mėnesį startavusį projektą įtraukė ir mūsų biblioteką.

RMMVB dalyvavo Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos inicijuotame respublikiniame bibliotekų „Metų nominacijos“ konkurse, kurio tikslas – skatinti viešąsias bibliotekas bei jų padalinius (filialus) kūrybingai ir inovatyviai dirbti, įvertinti geriausiųjų pasiekimus, didinti aktyviausių bibliotekų žinomumą.

RMMVB prisijungė prie KAVB projekto „Kauno regiono viešųjų bibliotekų darbuotojų sveikatos stiprinimas“. Ši iniciatyva skirta tik bibliotekų darbuotojams, jų žinių sveikatos tema gilinimui bei sveikos gyvensenos skatinimui, siekiant geresnės darbo kokybės.

RMMVB pasirašė bendradarbiavimo sutartį su asociacija „Viešieji interneto prieigos taškai“ ir 20 darbuotojų dalyvavo projekto „Mokymai TAU: tobulėk, auk, ugdyk“ mobiliųjų technologijų ir mokymo(si) metodų taikymo galimybės, ugdant suaugusiųjų skaitmeninius įgūdžius viešojoje bibliotekoje“ mokymuose, tobulino skaitmeninius įgūdžius.

2018 m. buvo organizuojami mokymai darbuotojams tiek organizacijos viduje, tiek ir už jos ribų. RMMVB buvo suorganizuoti teoriniai-praktiniai seminarai: „Vaikų ir paauglių skaitymo ypatumai ir kryptys“, „Naudingi Google produktai“, „Kraštotyros aktualijos“. Bibliotekininkai kvalifikaciją kėlė ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Kauno apskrities viešosios bibliotekos vykdytuose mokymuose, RMMVB organizuotuose seminaruose bei kituose mokymuose.

RMMVB komanda dalyvavo 17-ajame Žemaitijos bibliotekininkų sporto sąskrydyje, kurį organizavo Mažeikių rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir iš 13 dalyvavusių komandų bendroje įskaitoje užėmė 4 vietą.

2018 metų pabaigoje RMMVB darbuotojams buvo suorganizuota pažintinė, kvalifikacijos kėlimo ir darbo patirties pasidalijimo išvyka į Rygą. Išvykos metu buvo apsilankyta Latvijos nacionalinėje bibliotekoje, susipažinta su bibliotekos resursais, darbo ypatumais ir privalumais aptarnaujant vartotojus.

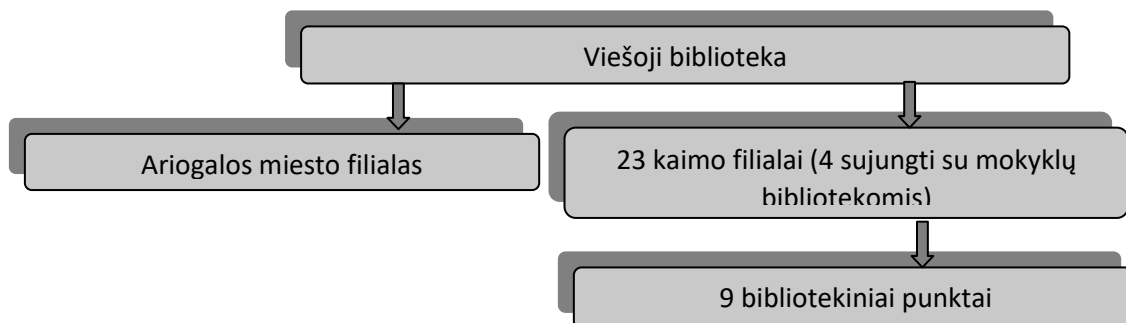
RMMVB 2018 metais prisijungė ir aktyviai dalyvavo įvairiose akcijose, pilietinėse iniciatyvose: „Saugesnio interneto savaitė bibliotekoje“, „Lietuvių kalbos dienos“, „Suaugusiųjų mokymosi savaitė“, „Atmintis gyva, nes liudija“, „Laisvės spalvos“, „Knygų Kalėdos“, „Spalvotas pavasaris“ ir kt.

Organizuojant bibliotekos renginius, meno parodas, kitas bibliotekos projektines veiklas, vyko glaudus bendradarbiavimas su Raseinių krašto istorijos muziejumi, VšĮ „Atrask Raseinius“, istoriku Vyteniu Almonaičiu, istoriku Kaziu Misiumi, Raseinių Rotary klubu, Lietuvos rašytojų sąjunga, Raseinių meno mokykla, VšĮ „Vilties takas“, Raseinių vaikų globos namais, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Raseinių skyriaus vaikų dienos centru, Dubysos regioninio parko direkcija, Žemaičių kultūros draugijos Simono Stanevičiaus bendrija, Raseinių rajono savivaldybės administracija, Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnyba, rajono dailininkais, literatais, tautodailininkais, mokyklomis, darželiais, kaimo bendruomenėmis, Raseinių rajono kultūros centru ir kt.

II SKYRIUS

BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Rajono gyventojų bibliotekiniam, informaciniam aptarnavimui, neformaliajam švietimui, edukacinei ir rekreacinei veiklai vykdyti veikia RMMVB tinklas, kurį sudaro VB, 1 miesto filialas ir 23 kaimo filialai. Jis aptarnauja 2 rajono miestų, 7 miestelių ir 590 kaimų bendruomenes. Tinklo pokyčių nebuvo.

2018 m. rajone buvo 9 nestacionarios filialų mikrorajonuose veikiančios bibliotekėlės: Kaulakių (Akstiniuose ir Pikčiūnuose), Milašaičių (Lenkeliuose), Paupio (Gervinėje), Verėduvos (Didžiuliuose), Butkiškės (Gynėvėje), Katauskių (Bogušiškiuose ir Lyduvėnuose) ir Pryšmančių (Alėjuose). Lentelėje matyti bibliotekinių punktų 2017-2018 metų darbo pagrindiniai rodikliai.

Metai	Knygų išdavimų punktų	Skaitytojų skaičius	Apsilankymų skaičius	Išduota literatūros
2017	9	146	937	2949
2018	9	160	1046	3192

Vidutiniškai viename knygų išdavimo punkte užregistruota 18 skaitytojų, o 1 skaitytojui išduota vidutiniškai 20 dokumentų.

Kita nestacionari vartotojų aptarnavimo forma – dokumentų pristatymas į namus senyvo amžiaus ir neįgaliems vartotojams, pasitelkiant knygnešius. Ataskaitiniais metais rajono bibliotekininkams talkino 116 knygnešių, kurie namuose aptarnavo 312 gyventojų.

Silpnaregiai bibliotekos lankytojai naudojami Lietuvos aklųjų bibliotekos Šiaulių filialo kilnojamąja bibliotekėle (jos fondą sudaro garso įrašai CD laikmenose). Per 2018 metus šiems skaitytojams buvo išduoti 124 CD. Garsinių knygų fondas yra nuolat atnaujinamas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius. Kompiuterizuotos darbo vietos pritaikytos silpnaregiams.

III SKYRIUS

FONDO FORMAVIMAS

Fondo būklė.

Iš viso yra RMMVB fonduose yra 221105 fiz. vnt. 48124 pav. dokumentų, iš jų: VB - 86823 fiz. vnt. 45236 pav., Ariogalos miesto filiale - 12000 fiz. vnt. 8116 pav., kaimo filialuose - 122282 fiz. vnt. 10523 pav.

2018 m. RMMVB fondas sumažėjo 7970 fiz. vnt. Fondo mažėjimo priežastys – susidėvėjusių ir praradusių aktualumą dokumentų nurašymas VB ir filialuose, mažesnis gautų naujų dokumentų kiekis.

Aprūpinimas dokumentais.

Vienam gyventojui tenka *dokumentų* - 6,8 fiz. vnt. Iš jų: mieste - 6,5 fiz. vnt., kaime - 6,2 fiz. vnt.

Vienam gyventojui tenka *naujai gautų dokumentų* - 0,5 fiz. vnt. Iš jų: mieste - 0,3 fiz. vnt., kaime - 0,7 fiz. vnt.

Vienam gyventojui tenka *garsinių ir regimųjų dokumentų* - 0,1 fiz. vnt.

Vienam vartotojui tenka *dokumentų* - 28,3 fiz. vnt., iš jų: mieste - 27,3 fiz. vnt., kaime - 29,2 fiz. vnt.

Dokumentų skaičius vienam gyventojui, lyginant su 2017 m. duomenimis, nepakito.

Dokumentų gavimas.

Per metus įsigyta 17461 fiz. vnt. 1473 pav. *dokumentų*. Iš jų, *grožinės literatūros* iš viso įsigyta 6010 fiz. vnt. 912 pav., *šakinės literatūros* iš viso – 11451 fiz. vnt. 561 pav.

2018 m. naujų dokumentų gauta 425 fiz. vnt., 243 pav. mažiau, negu 2017 m. Pagrindinė mažesnio naujų dokumentų gavimo priežastis – sumažėjęs periodinių leidinių kiekis.

Už Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtas lėšas nupirkta 3664 fiz. vnt. (21 proc.) visų dokumentų. Nors lėšos padidėjo 1035 Eur, už jas dokumentų įsigyta 67 fiz. vnt. mažiau negu pernai. Tai lėmė kylančios naujų leidinių kainos. Daugiausiai dokumentų (10153 fiz. vnt. (58,2 proc.)) 2018 m., kaip ir praėjusiais metais, įsigyta už rajono Savivaldybės lėšas: gauta 9737 fiz. vnt. periodinių leidinių ir 416 fiz. vnt. knygų. Paramos būdu gauta 3551 fiz. vnt. (20,3 proc.) dokumentų.

2018 m. vienas kaimo filialas vidutiniškai gavo 7 fiz. vnt. mažiau, negu praėjusiais metais. Analizuojant 2018 m. gautų dokumentų fondą pagal sudėtį matome, kad periodiniai leidiniai Ariogalos miesto filiale ir kaimo filialuose sudaro daugiau nei 50 %. VB gauta daugiau knygų, periodiniai leidiniai sudaro 43 % viso dokumentų gavimo.

RMMVB naujai gautų dokumentų proc. dokumentų fonde: VB - 3,5 %, Ariogalos miesto filiale - 9,8 %, kaimo filialuose - 10,8 %

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti: iš viso - 1,48 Eur, Kultūros ministerijos skirtų lėšų - 0,86 Eur, Savivaldybės skirtų lėšų - 0,62 Eur.

Fondo naudojimas.

Bibliotekos pavadinimas	Fondo apyvartos rodiklis	Grožinės literatūros panaudojimo koeficientas	Šakinės literatūros panaudojimo koeficientas
RMMVB	0,9	0,7	1,2
VB	0,8	0,9	0,7
Ariogalos m.	1,4	1,3	1,8
Kaimo filialai	0,9	0,6	1,6

IV SKYRIUS

VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų telkimas.

Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, Raseinių savivaldybės teritorijoje 2018 m. registruota 32510 gyventojų.

Gyventojų skaičius	Iš viso	Suaugusių	Vaikų
Kaimuose	19819	16867	2952
Ariogalos m. filialas	2759	2429	330
Raseinių mieste	9932	8308	1624
<i>Iš viso rajone</i>	32510	27604	4906

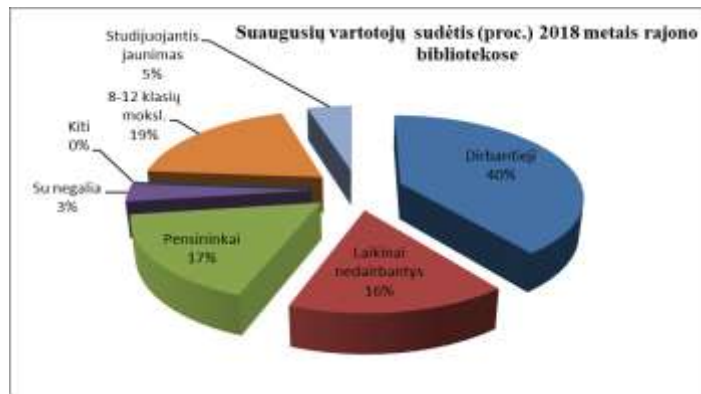
Bendras rajono gyventojų sutelkimo į bibliotekas 2018 m. rodiklis – 24 %. Lyginant su 2017 metais vartotojų sutelkta 0,4 % daugiau. Kaimo filialuose gyventojų pritraukimo į bibliotekas vidurkis – 21,1 %, VB - 29,7 %.

Išlaikyti esamą vartotojų skaičių ir pritraukti naujų vartotojų kaskart vis sunkiau. Darbuotojai nurodo šias priežastis: mažėjantis gyventojų skaičius (ypač kaimo vietovėse), senstanti visuomenė, greitai kintančios technologijos ir galimybė naudotis įvairiomis programomis išmaniuosiuose įrenginiuose.

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai: mieste - 6345,5 (VB ir Ariogalos miesto filialas), kaime - 861,7 (23 kaimo filialai).

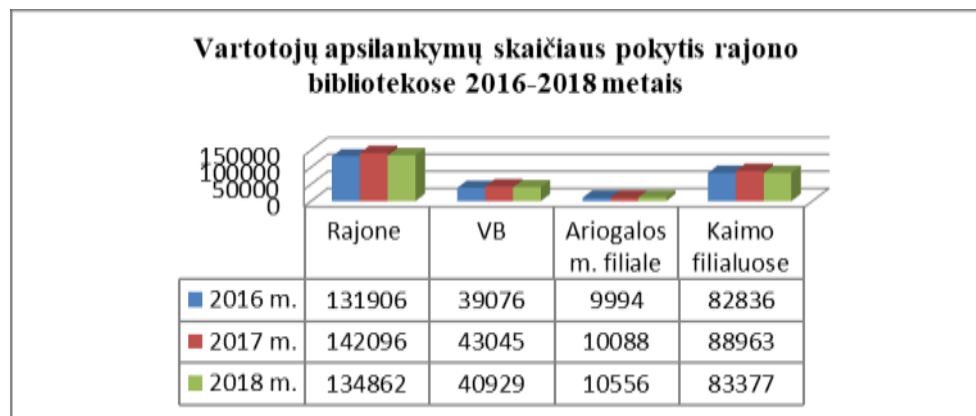
Registruotų vartotojų skaičius 2018 m. rajone buvo 7808. Iš jų 2373 – vaikai. Kaip ir ankstesniais metais, vaikai sudaro 30 % visų vartotojų.

Tarp suaugusiųjų vartotojų išskiriamos pagrindinės grupės ir jų santykis (proc.) tarp registruotų vartotojų atsispindi diagramoje:

Lankomumas.

Vienas iš labiausiai bibliotekos paslaugų naudojimą parodančių rodiklių yra vartotojų apsilankymai bibliotekose ir pasinaudojimas įvairiomis paslaugomis (ne tik dokumentų skolinimu į namus ir jų panauda vietoje), tai ir lankymasis renginiuose, pasinaudojimas vieša interneto prieiga bei kompiuteriais, mokymasis naudotis kompiuteriu (pradžiamokslis), mokymasis dirbti kitomis programomis bei paieška internete. Vartotojų apsilankymų skaičių, jų pokytį trejų metų laikotarpyje rajone bei VB bei padalinuose matome diagramoje.

VB ir kaimo filialuose, lyginant su 2017 metais, apsilankymų skaičius sumažėjo. Apsilankymų sumažėjimo priežastys tik nuspėjamos – sumažėjo besilankančio studijuojančio jaunimo, didesnis dokumentų paėmimas vieno apsilankymo metu ir kt.

Bendras vaikų vartotojų apsilankymų skaičius lyginant su 2016-2017 metais sumažėjęs. Tačiau VB vaikų vartotojų apsilankymų skaičius nežymiai (239 kartais) padidėjęs. Tai galėjo paskatinti žaidimų ir edukacinių veiklų kambario suaktyvėjusi veikla, vaikams žaisti atnaujintos erdvės su sėdmaišiais, darbuotojų apsilankymai mokyklose, darželiuose.

Vartotojų lankomumo rodiklis parodo kiek kartų vidutiniškai vienas vartotojas apsilankė bibliotekoje per metus. Rajone 2018 metais vartotojų lankomumo rodiklis buvo 17,3 kartai, VB – 13,9, Ariogalos miesto filiale – 15,7 ir kaimo filialuose – 19,9. Vaikų vartotojų lankomumo rodiklis rajone – 20,9; VB – 12,2; Ariogalos miesto filiale – 15,6; kaimo filialuose – 28,1.

Dokumentų išduotis ir skaitomumo rodikliai.

Ataskaitiniais metais RMMVB vartotojams išduoti 199304 fiz. vnt. dokumentų. Tai yra 3275 fiz. vnt. mažiau nei 2017 metais, tačiau 6791 fiz. vnt. daugiau nei 2016 m. Analizuojant ir lyginant duomenis matyti, kad dokumentų išduotis rajone svyruoja: Ariogalos miesto bibliotekoje dokumentų išduotis paskutiniaisiais metais didėjo, o kaimo filialuose dokumentų išduotis nežymiai sumažėjo (753 fiz. vnt.). Bendrą išduoties sumažėjimą filialuose galėjo įtakoti dviejų darbuotojų (Ilgižių ir Užkalnių filialų) ilgalaikis nedarbingumas, užsitęsęs Betygalos filialo remontas.

Rajono bibliotekose daugiausiai dokumentų išduodama į namus. Tai sudaro 72,9 % visos išduoties. Išduotis vietoje – 28,1 %. Tuo tarpu VB dokumentų panauda vietoje siekia 55 %. Tai įtakoja didesnis periodinės literatūros pasirinkimas, periodikos skaitykla prieinamoje vietoje vyresnio amžiaus žmonėms, kitų dokumentų panaudojimas, informacijos rinkimas darbui ar mokslui, nepasiimant dokumentų į namus.

Skaitomumo rodikliai ir jų kaita 2017 – 2018 metais.

	2017 m.	2018 m.	Skirtumas
Rajone	25,6	25,5	-0,1
VB	23,9	23,4	-0,5
Ariogalos miesto filiale	24,7	25,5	0,8
Kaimo filialuose	27,1	27,0	-0,1

Skaitomumo rodiklis – vidutinė dokumentų išduotis vienam vartotojui per metus – rajono bibliotekose 2018 metais lyginant su 2017 m. sumažėjo labai nežymiai. VB skaitomumo rodiklis taip pat sumažėjo. Lyginant su bendru rajono skaitomumo vidurkiu: mažiausi skaitomumo rodikliai yra Butkiškės (14,3), Užkalnių (15,7), Milašaičių (16,0) filialuose; didžiausi – Pryšmančių (46,3), Gruzdiškės (45,1), Katauskių (38,4) filialuose.

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius.

Iš viso rajone - 332. Iš jų: VB - 66, Ariogalos miesto filiale - 14, kaimo filialuose - 252.

Vartotojams skirtų *kompiuterizuotų* darbo vietų skaičius: rajone - 89, VB -20, Ariogalos miesto filiale - 5, kaimo filialuose - 64.

Prieiga ir sąlygos.

Vartotojai aptarnaujami VB ir Ariogalos miesto filiale 6 dienas per savaitę. Poilsio diena – sekmadienis. Kaimo filialų darbo laikas nustatytas atsižvelgiant į vartotojų poreikius bei bibliotekos darbo valandų skaičių. 14-oje filialų dirbama pilnu etatu ir biblioteka vartotojams atvira 40 val. per savaitę. 5-iose bibliotekose dirbama puse etato, t. y. biblioteka vartotojams atvira 20 val. per savaitę. 4-iose filialuose darbuotojo darbo krūvis – 0,75 etato. Šios bibliotekos vartotojams atviros 30 val. per savaitę.

Interneto vartojimas bibliotekoje.

2018 metais rajono bibliotekose VIP paslaugomis pasinaudojo 2082 asmenys, t. y. 253 asmenimis mažiau nei 2017 m (2335).

V SKYRIUS

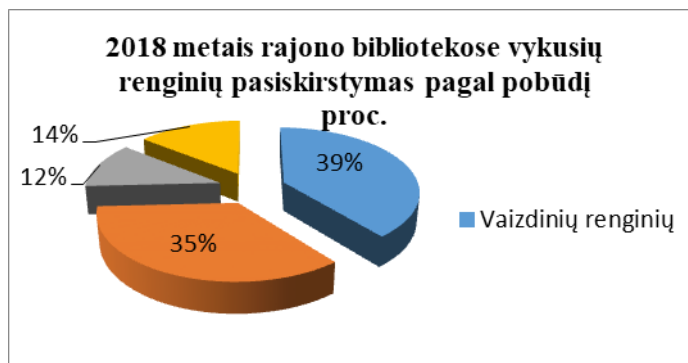
RENGINIAI

Renginių statistika.

	Renginių skaičius bibliotekose Iš viso / iš jų vaikams	Žodiniai renginiai Iš viso / iš jų vaikams	Vaizdiniai renginiai Iš viso / iš jų vaikams	Kompleksiniai renginiai Iš viso / iš jų vaikams	Informaciniai mokomieji renginiai Iš viso / iš jų vaikams
Rajone	927 / 455	325 / 176	363 / 159	106 / 53	133 / 67
VB	163 / 79	82 / 42	52 / 21	16 / 13	13 / 12
Ariogalos miesto filiale	73 / 42	19 / 12	49 / 27	1 / 1	4 / 2
Kaimo filialuose	691 / 334	224 / 122	262 / 111	89 / 48	116 / 53

2018 m. rajono bibliotekose įvyko 927 renginiai. Daugiau nei 1/3 renginių – vaizdiniai, t.y. literatūros, fotografijų, tapybos ir kt. formos parodos.

Renginių santykį procentais iliustruoja pateikta diagrama:

Vidutiniškai 1 filialui tenka po 30 renginių. VB 50 % renginių buvo žodiniai. Ir pusė jų buvo skirti vaikams. Panaši tendencija buvo ir kaimo filialuose bei Ariogalos miesto filiale - 49,1 % renginių buvo skirti vaikams. Vaikams suorganizuotų renginių pasiskirstymą pagal pobūdį ir jų procentinę išraišką matome diagramoje.

Dalis vykusių renginių buvo finansuojami iš Raseinių rajono savivaldybės programos „Susitikime bibliotekoje“. Iš šios programos lėšų suorganizuoti 48 renginiai. Iš jų – 20 susitikimų su rašytojais, rajono literatais, kraštiečiais, kultūros ir meno veikėjais, kurie sudarė galimybę miesto ir kaimo bendruomenių nariams plėsti kultūrinį akiratį, pažinti literatūrą per literatūrinius, muzikinius pristatymus ir kitas meno formas. Programoje „Susitikime bibliotekoje“ buvo teikiami prioritetai lietuvių kalbos kultūros puoselėtojų, rašytojų jubiliejų – gimimo metinių paminėjimui, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio paminėjimui, skatinama domėtis lietuvių literatūra, jos įvairove bei išskirtinumu, tuo stiprinant visuomenės savimonę, skatinant kultūrinį raštingumą bei kūrybiškumą. Renginių organizavimui buvo gauta parama ir iš projektų.

Bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis ir organizacijomis.

Klaipėdos apskrities viešoji I. Simonaitytės biblioteka, siekdama tenkinti Y kartos atstovų interesus, kartu skatindama juos domėtis literatūra, įgyvendino projektą „Knygosūkis: žinok, skaityk, mėgaukis“ ir sukūrė įdomų, unikalų, skaitymą skatinantį literatūrinį stalo žaidimą „Knygosūkis“. Šiluvos miestelio biblioteka įsitraukė į šį projektą ir balandžio 13-ąją išbandė jį siūlomą žaidimą. Žaidime dalyvavo penkios komandos, sudarytos iš 7 – 11 klasės moksleivių. Klaipėdos apskrities viešoji I. Simonaitytės biblioteka šį žaidimą Šiluvos filialui padovanojo.

2018 m. savo kiemelį Raseinių miesto jubiliejinėje (765 metų) šventėje „Rudens bendrystės sodas‘2018“ (rugsėjo 23 d.) pristatė ir RMMVB. Čia vyko viktorina vaikams ir suaugusiems „Atsakyk į klausimą ir laimėk knygą!“, sulaukusi išties didelio susidomėjimo. Miestelėnai ir svečiai linksmi atsakinėjo į ištrauktus klausimus, džiaugėsi laimėję vieną ar kitą Raseinių rajono rašytojų, poetų knygą. Lankytojų vaikų ir jų tėvelių laukė siurprizai – saldainiai, paramos ir labdaros fondo „Švieskime vaikus“ knygutės ir kompaktiniai diskai.

Tarptautinio socialinio projekto „*Ypatingas grožis*“ fotografijų paroda apkeliausi daugelį Lietuvos miestų, pabuvojusi Briuselyje, Europos Parlamente, spalio 23 d. atidaryta VB. Parodą pristatė projekto koordinatore Giedrė Brazlauskaitė, aktyvi visuomenininkė, Europos Parlamento nario Valentino Mazuronio atstovė Šiauliuose. Su renginio dalyviais bendravo ir apie projekto nematomą pusę kalbėjo iniciatorė ir organizatorė Vidmantė Raustytė, Šiaulių apskrities cerebrinio paralyžiaus asociacijos (ŠCPA) tarybos narė.

Raseinių rajono bendrojo lavinimo mokyklų 1–4 klasių mokinių meninio skaitymo konkursas „Gimtinės spalvos“ vyko VB. Renginį tradiciškai kasmet organizuoja Raseinių Viktoro Petkaus pagrindinės mokyklos pradinių klasių mokytojos R. Petkienė, O. Bielskienė, R. Gardauskienė.

Konkurso „Už Raseinių ant Dubysos“ laureatų kūrybinių paroda jau eilę metų eksponuojama VB. Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus fojė vyko parodos atidarymo šventė ir konkurso laureatų apdovanojimas. Organizatorius – Dubysos regioninio parko direkcija.

Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos I klasės gimnazistams buvo prarastas Karjeros dienos renginys. Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus vedėja Jolanta Gudeikytė pasakojo apie šiandieniniam bibliotekininkui keliamus reikalavimus, modernios bibliotekos funkcijas ir galimybes. Gimnazistai aplankė Žaidimų bei Vaikų ir jaunimo edukacinių užsiėmimų kambarius, domėjosi Kraštotyros bei Meno ir muzikos skaityklų fondais, susipažino su Lietuvos valstybės atkūrimo dienai skirta paroda Knygos muziejuje, apžiūrėjo poeto Marcelijaus Martinaičio memorialinio kambario eksponatus.

Į Karjeros dienų renginį Girkalnio filiale vyko vyr. metodininkė Virginija Miežinienė. Moksleiviai buvo susipažinti su bibliotekininko profesija, kalbėta apie modernios bibliotekos funkcijas.

Raseinių meno mokykloje vyko renginys „100 knygų vaikams ir Lietuvai“, skirtas spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai pažymėti. Pagrindinis renginio tikslas buvo supažindinti moksleivius su knygomis, kurios pateko į katalogo „100 knygų vaikams ir Lietuvai“ sąrašą. Susirinkusieji klausėsi Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus vedėjos Jolantos Gudeikytės pasakojimo apie knygas, įeinančias į katalogą. Iš skyriaus turimo fondo buvo parengta 50 knygų ekspozicija. Mokiniai susipažino su knygomis, mokytojai iš naujo prisiminė ir įvertino knygas, kurios ugdė ir ugdo jaunas asmenybes.

Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos Kalnujų, Viduklės, Nemakščių, Šiluvos ir Žaiginio filialuose vyko literatūrinės valandėlės „Atėję iš knygų“, kurių metu buvo panaudoti naujo garsinio skaitymo „Baubai knygų lentynoje“ elementai.

VšĮ „Atrask Raseinius“ mūsų bibliotekoje organizavo protų mūšį „Raseiniškių protai“, skirtą Lietuvos šimtmečiui paminėti. Šiame renginyje dalyvavo ir Gruzdiškės, Katauskių filialų skaitytojai. Renginys raseiniškių laukiamas ir jau tapęs tradiciniu.

Yra įprasta, kad dalis Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus renginių vyksta Raseinių miesto mokyklose, vaikų lopšeliuose – darželiuose, vaikų dienos centruose. Tačiau vaikams skirti edukaciniai renginiai jau vyksta ir už rajono ribų. 2018 metais įvyko 3 renginiai: Kelmės rajono savivaldybės Tytuvėnų bibliotekoje jaunųjų skaitytojų konferencijoje „Vaikai

vaikams –apie knygas“, Radviliškio rajono viešojoje bibliotekoje ir Vilniaus mokytojų namuose vykusioje tarptautinėje vaikų knygos konferencijoje buvo pristatyta knygų ir lėlių – literatūrinių personažų paroda „Atėję iš knygų“.

VI SKYRIUS

INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

LIBIS PĮ diegimas.

2018 m. RMMVB elektroniniame kataloge sukurti 3602 nauji bibliografiniai įrašai. Ataskaitiniais metais iš viso rajone perkataloguota 1440 fiz. vnt., 1141 pav. dokumentų, t. y. 2888 fiz. vnt. mažiau, negu perkataloguota 2017 m. Perkataloguota mažiau dokumentų, nes sumažėjo ši darbą atliekančių darbuotojų skaičius ir fonde esančių neperkataloguotų dokumentų kiekis.

Sukurti ir išsiųsti į LNB BKC 1972 analiziniai bibliografiniai įrašai, t. y. 881 įrašų mažiau, negu 2017 m. tai galėjo įtakoti ir faktas, kad 2018 m. išėjo tik du numeriai laikraščio „Mūsų Raseiniams“.

Užbaigtas visų filialų fondų perkatalogavimas, su LIBIS PĮ skaitytojų aptarnavimo posistemiui jau dirba visi filialai. Praėjusiais metais UAB „Asseco Lietuva“ atnaujino LIBIS versiją.

Informacinis fondas (komplektavimo tematika ir problemos).

Rajono bibliotekų informaciniame fonde komplektuojami žodynai, žinynai, enciklopedijos, įstatymų rinkiniai. 2018 m. gauti šie leidiniai: iliustruotas lietuvių-vokiečių patarlių žodynas „Kol gyveni, tol ir mokaisi“ (3 fiz. vnt.), Lietuvos nacionalinio atlaso 3 tomas „Teritorinis administracinis suskirstymas, gyventojai, socialinė būklė ir raida, ekonominė būklė ir raida“ bibliotekai dovanojo Nacionalinė žemės ūkio tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. UAB „Plastoera“ padovanojo vertingų knygų: „Lietuvos medicina. Pažanga ir asmenybės“, „Asmenybės 1-2 d.“ ir „Kas bus kas. Lietuvos ateitis“.

Rajono bibliotekų informacinis fondas nuolat mažėja, nes daug praradusių aktualumą informacinių leidinių filialuose nurašyta, o naujai dėl lėšų trūkumo mažai įsigyjama. Dalį informacinių leidinių (kodeksų, įstatymų) galima rasti internete, duomenų bazėse.

Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.

Atsakytų informacinių užklausų skaičius iš viso – 4041, VB - 2257, Ariogalos miesto filiale – 350, kaimo filialuose – 1434. Vidutiniškai 1 kaimo filialui tenka 62 atsakytos užklauskos.

Katalogų ir kartotekų sistema.

VB ir jos filialai naudojami LIBIS PĮ elektroniniu katalogu. Pildoma elektroninė užsakytų knygų kartoteka. 2018 m. suvestiniame kataloge www.libis.lt, bei VB elektroniniame kataloge užregistruota apsilankymų 2846. Iš LIBIS katalogo atsisiųsta 4871 įrašas. Vykdyta paieškų –

18932. Buvo apmokytą 10 vartotojų naudotis šia paslauga. VB kraštotyros kartoteka papildyta 253 kortelėmis.

Elektroninės paslaugos.

2018 m. rajone suteiktos 2983 individualios konsultacijos darbo su kompiuteriu ir naudojimosi internetu klausimais. Gyventojai daugiausia konsultuoti darbo kompiuteriu klausimais, ieškant informacijos internete ar bendraujant socialiniais tinklais, el. paštu, programa *Skype*. Kiek mažiau konsultacijų buvo el. valdžios, el. komercijos, sveikatos (registracija pas gydytojus, ligonių kasų informacija, specializuoto sveikatos svetainės ir kt.), darbo paieškos temomis.

Virtualių apsilankymų skaičius – 19997. Bibliotekos tinklalapyje www.raseiniai.rvb.lt priskaičiuoti 12199 virtualūs apsilankymai. Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus interneto puslapyje <https://raseiniuvaikubiblioteka.jimdo.com/> priskaičiuoti 3092 virtualūs apsilankymai; elektroniniame bibliotekos kataloge (LIBIS) priskaičiuoti 2846 (2017 m. – 2148) virtualūs apsilankymai; „EBSCO Publishing“ duomenų bazėje – 1332 (2017 m. – 332); „Infolex“ duomenų bazėje – 442 (2017 m. – 211); „Naxos Music Library“ duomenų bazėje – 26 (2017 m. – 6); „Vyturio“ – 60.

2018 metais taip pat išaugo atsisiųstųjų įrašų skaičius – 6357 (2017 m. – 2199), tai 4158 įrašais daugiau, lyginant su 2017 metų duomenimis. Atsisiųstųjų įrašų skaičių sudarė sėkmingai iš nuotolinės prieigos ar duomenų bazių gauti aprašiniai įrašai. Tokių įrašų iš bibliotekos elektroninio katalogo (LIBIS) gauti 4871 (2017 m. – 1631); „EBSCO Publishing“ duomenų bazės – 848 (2017 m. – 298); „Infolex“ duomenų bazės – 442 (2017 m. – 211); „Naxos Music Library“ duomenų bazės – 196 (2017 m. -59).

2018 metais padidėjo elektroninių paieškų skaičius – 23118 (2017 m. – 9869), tai 13249 paieškomis daugiau, nei 2017 metais. Elektroninių paieškų skaičių sudarė bibliotekos elektroniniame kataloge (LIBIS) įvykdytos 18932 (2017 m. – 8499) paieškos; „EBSCO Publishing“ duomenų bazėje įvykdytos 3744 (2017 m. – 1159) paieškos; „Infolex“ duomenų bazėje įvykdytos 442 (2017 m. – 211) paieškos. Vartotojai nuolatos konsultuojami, raginami ir apmokomi naudotis elektroniniu bibliotekos katalogu, duomenų bazėmis, tai ir lėmė pagerėjusius elektroninių paslaugų rodiklius.

2017-2018 m. elektroninių paslaugų suvestinė				
Metai	Virtualių apsilankymų skaičius	Atsisiųstųjų dokumentų skaičius	Atsisiųstųjų įrašų skaičius	Interneto seansų skaičius
2017	20472	203	2199	30346
2018	19997	435	6357	23782

Mokymai gyventojams.

Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriuje vyko gyventojų skaitmeninio raštingumo, informacinių technologijų mokymai. Jų iš viso buvo suorganizuota 9, juose apmokyti 43 asmenys. Vyko 5 tiesioginės transliacijos iš Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos. Tai projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninius įgūdžius skatinanti nacionalinė akcija „Senjorų dienos internete jūsų bibliotekoje“. Transliacijose dalyvavo 84 asmenys.

Kraštotyros veikla.

VB kraštotyros fondą sudaro 1 825 fiz. vnt., per 2018 m. kraštotyros fondas papildytas 24 fiz. vnt. Prof. Juozapo Girdzijausko rankraščių fondo dokumentai sugrupuoti į 8 rekomenduojamas grupes, kurios sudaro 29 archyvinės dėžės, suformuoti saugojimo vienetai ir sukurti 309 aplankų aprašai.

Pildoma bibliotekos kronika, svečių knyga bei Knygos muziejaus knyga. Veikė teminė paroda „Kraštotyros naujienos“, pristatanti naujai gautus Knygos muziejaus fondo leidinius. Rinkta medžiaga jaunųjų krašto kūrėjų kūrybos rinktinei.

Išleistos dvi knygos, skirtos Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Tai, Jono Brigio „Svarbiausia Raseinių aikštė istorijos kryžkelėse“, kurioje apžvelgiama svarbiausios Raseiniuose esančios Žemaičio aikštės bei 1934 m. pastatyto Nepriklausomybės paminklo istorija. Kitas bibliotekos išleistas leidinys – Raseinių krašto literatūros kūrėjų rinktinė „Pažadink meilę savimi“. Išleistas ir pristatytas pirmasis Raseinių krašto kultūros ir istorijos žurnalas „Rasupis“. Parengta virtuali paroda „Lietuvybei skirti gyvenimai“, skirta rašytojos J. Survilaitės šeimai.

Balandžio 23 d. įvyko Marcelijaus Martinaičio knygų „Vakar ir visados“ ir „Viskas taip ir liks. 1988-2013 metų užrašai“ sutiktuvės su literatūros kritiku, ilgamečiu Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininku, LRS leidyklos vyriausioju redaktoriumi Valentinu Sventicku. Suorganizuoti kraštiečių Marijonos Birutės Navakauskienės ir Jolitos Pamedytytės naujų knygų pristatymai. Eksponuotos kraštiečių dailininko Prano Gudaičio, tapytojo Vidmanto Petraičio, Ginos Poškienės, Stanislavos Klemės, Rositos Ulinskienės, fotografų – Reginos Musteikienės ir Andriejaus Radčenko darbų parodos. Rengiant kraštotyros renginius ir parodas bendradarbiauta su kraštiečiais: profesore Ona Voveriene, rašytoju Eugenijumi Ignatavičiumi, užmegzti ryšiai su kraštiete gydytoja Rūta Dubakiene. Palaikomi ryšiai su kraštiete Janina Survilaitė, profesoriumi Alfonsu Vaišvila. Betygalos filialo darbuotoja palaikė ryšius su kraštiečiais Juozu Nekrošiumi, Mykolu Ignotu, Lyda Vitkauskaite, Salomėja Goleckiene.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene.

2018 m. apie RMMVB vykusius renginius, projektus ir kitas veiklas publikuoti 372 straipsniai periodinėje rajono ir respublikinėje spaudoje, bibliotekos bei kitų įstaigų, organizacijų, žiniasklaidos interneto svetainėse.

Profesiniame žurnale „Tarp knygų“ paskelbti 3 straipsniai (D. Sutkevičienės, V. Miežinienės, J. Gudeikytės).

RMMVB interneto svetainėje 2018 m. paskelbti 242 straipsniai ir informaciniai pranešimai (2017 m. – 190), rajoniniuose laikraščiuose „Naujas rytas“ ir „Alio Raseiniai“ išspausdinta 150 straipsnių apie bibliotekose vykusių renginių ir kitas veiklas.

2018 m. atnaujintas bibliotekos internetinės svetainės puslapis.

VII SKYRIUS

METODINĖ VEIKLA

2018-aisiais pagrindinės kryptys išliko tos pačios, kaip ankstesniais metais, tai: bibliotekos dokumentų ruošimas, filialų veiklos organizavimas, patikra ir praktinės pagalbos teikimas, mokomųjų seminarų, bibliotekininkų pasitarimų, bibliotekos procesų tobulinimas ir naujų technologijų diegimas, bibliotekų veiklos apibendrinimas, projektinė veikla.

2018 metais vyr. metodininkė analizavo ir kontroliavo filialų veiklą, teikė jiems metodinę ir praktinę pagalbą. Per metus į rajono filialus išvykta 27 kartus (2017 m. – 25). Ataskaitiniais metais didelis dėmesys buvo skiriamas bibliotekinės dokumentacijos tikrinimui, atliekama stebėseną darbuotojų darbo vietoje, kuri leido nustatyti atliekamų darbų kokybę, trūkumus. Iš viso buvo suteiktos 95 konsultacijos (2017 m. – 80).

Ataskaitiniais metais buvo suorganizuoti 8 visuotiniai darbuotojų susirinkimai ir 3 direkciniai (administracijos) posėdžiai, skirti svarbiausiems ir aktualiausiems profesinės veiklos klausimams aptarti, susidariusioms problemoms spręsti ir pan. Jų metu buvo perskaityti net 24 įvairios tematikos ir svarbos pranešimai.

Veiklos įvertinimas, apdovanojimai.

1. Kultūros dienos proga - Savivaldybės mero Algirdo Griciaus padėka už skaitymo skatinimą, meilės knygai ugdymą ir aktyvią veiklą buriant bendruomenę.

2. LSVBA ir UAB „Asseco Lietuva“ padėka už dalyvavimą 2018 metų viešųjų bibliotekų ir jų padalinių (filialų) Metų nominacijos skyrimo konkurse.

3. Raseinių Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos direktoriaus Lino Dargevičiaus padėka už bendradarbiavimą ir pagalbą organizuojant Karjeros dienas gimnazijoje.

4. Mažeikių viešosios bibliotekos direktorės Alinos Bernotienės padėka už dalyvavimą XVII Žemaitijos bibliotekininkų sąskrydyje. 2018-05-26.

5. Asociacijos „Lingas į ateitį“ padėka už aktyvų dalyvavimą Saugėsio interneto savaitės iniciatyvoje ir įvairių šviečiamųjų veiklų organizavimą padedant savo bendruomenės nariams jaustis saugesniais internetinėje erdvėje.

6. Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje padėka už dalyvavimą pilietinėje iniciatyvoje „Atmintis gyva, nes liudija“.

7. Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos padėka už dalyvavimą Suaugusiųjų mokymosi savaitėje „Lietuva mokosi: iš praeities į ateitį“.

8. Asociacijų Norden Sąjungos projekto vadovės Gerd Helena Hals padėka Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus darbuotojams už dalyvavimą Šiaurės šalių literatūros savaitėje 2018.

Konkurso „Geriausias 2017 metų rajono bibliotekininkas“ laureatu išrinktas ir Geriausio 2017 metų rajono bibliotekininko vardas už aktyvų tarpinstitucinį bendradarbiavimą, naujų darbo formų ir metodų ieškojimą bei diegimą, gerosios patirties sklaidą ir iniciatyvas įgyvendinant kūrybingumą ir bendruomeniškumą skatinančius kultūrinius ir edukacinius renginius, suteiktas vyr. metodininkei Virginijai Miežinienei.

Vasario 16-ąją, Lietuvos 100-čiui skirtame iškilmingame Raseinių rajono savivaldybės tarybos posėdyje, RMMVB Skaitytojų aptarnavimo ir kraštotyros skyriaus vyr. bibliotekininkui Jonui Brigiui buvo įteikta „Žemaičio“ statulėlė už lietuvių tautos kultūros, kultūros paveldo, pilietiškumo ir tautiškumo puoselėjimą.

Gerosios darbo patirties dalijimasis už bibliotekos ribų.

Bibliotekos veikla 2018 m. buvo pristatoma ir viešinama kitų įstaigų ir organizacijų organizuojamų renginių metu. Vyr. bibliotekininkas Jonas Brigys dalyvavo Molavėnuose vykusiame XXI baltų kultūros festivalyje „Mėnuo Juodaragis“ ir skaitė pranešimą „Molavėnai prie tūkstantmečio greitkelio“, taip pat dalyvavo Raseinių neįgaliųjų dienos užimtumo centre, kur skaitė pranešimą „Lietuvos valstybėje XVI-XX a. galiojusios konstitucijos“, savo įžvalgomis dalinosi LNB vykusiame moksliniame seminare „Lietuvių periodikos paveldas: apskaita ir komunikacija“. Bibliotekos direktorė Daina Sutkevičienė kvalifikaciją kėlė gerosios darbo patirties išvykoje į Graikiją, kur dalyvavo tarptautiniuose tarpinstituciniuose dialoguose ir forume „Bibliotekų tvarumui: tarptautiniai dialogai tarp Lietuvos ir Graikijos kultūros, švietimo ir turizmo sektorių“.

RMMVB Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus vedėja Jolanta Gudeikytė dalyvavo Raseinių rajono bendrojo lavinimo mokyklų 1 - 4 klasių mokinių meninio skaitymo konkurso „Gimtinės spalvos“ ir Raseinių rajono priešmokyklinio ugdymo grupių vaikų ir bendrojo lavinimo mokyklų pradinį klasių mokinių konkurso „Atvirukas Lietuvai“ vertinimo komisijose. Taip pat dalyvavo Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešosios bibliotekos organizuotoje jaunųjų skaitytojų konferencijoje „Vaikai vaikams – apie knygas“. Radviliškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje pristatė knygų ir lėlių – literatūrinių personažų parodą „Atėję iš knygų“. Ši paroda taip pat buvo pristatyta ir Vilniaus mokytojų namuose vykusiame Tarptautiniame vaikų literatūros festivalyje „Vaikų Kalėdų sala“.

Jonas Brigys dalyvavo Raseinių rajono savivaldybės sudarytoje darbo grupėje, įgyvendinančioje projektą „Jonavos, Kėdainių ir Raseinių rajonų savivaldybės jungiančių trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ parengiant 30 lankytinų Raseinių miesto ir rajono objektų aprašymų. Taip pat parengė ir skaitė sveikinimo kalbą Žemaičio aikštėje, skirtą Vasario 16-ajai, parengė trumpą Raseinių cerkvės ir vietos pravoslavų bendruomenės istoriją, cerkvėje numatoma įrengti ekspozicijai.

VB erdves savo renginiams atrado neformalus skaitytojų klubas „Gijos“. Bibliotekos organizuojami renginiai taip pat išėjo už bibliotekos ribų. Netradicinėse erdvėse projekto „Šimtmečio tiltai“ renginiai vyko Nemakščių Šv. Trejybės ir Raseinių Švč. Mergelės Ėmimo į dangų bažnyčiose. Garsiniai skaitymai buvo organizuojami ant piliakalnių, miestelių skveruose.

Lapkričio 5 d. projektui „Šimtmečio dovanos Lietuvai“, kurį globoja LR Ministras Pirmininkas, renginius registravo Betygalos, Sujainių bibliotekos ir gruodžio 3 d. buvo pakviestos į Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje vykusią šio projekto padėkos šventę.

VIII SKYRIUS

PERSONALAS

Darbuotojų skaičius.

Iš viso rajono bibliotekose - 50, iš jų profesionalių bibliotekininkų - 43, kitų darbuotojų - 7.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nepilną darbo dieną - 11, iš jų: VB - 1, kaimo filialuose - 10.

Darbuotojų išsilavinimas.

Iš 43 rajono bibliotekininkų 46,5 % turi aukštąjį ir 44,2 % aukštesnįjį išsilavinimą. VB - 64,7 % bibliotekininkų turi aukštąjį, 35,3 % – aukštesnįjį išsilavinimą, kaimo filialuose dirba 9 darbuotojai (arba 39,1 %) su aukštesniu išsilavinimu ir 11 su aukštesniu išsilavinimu, kas sudaro 47,8 % (iš jų 6 su bibliotekiniu išsilavinimu). 3 darbuotojai dirba su viduriniu išsilavinimu, kas sudaro 13,1 % visų bibliotekos kultūros ir meno darbuotojų.

Darbuotojų etatų skaičius:

	Iš viso etatų	Iš jų bibliotekininkų
VB	24,75	17,5
Ariogalos miesto fil.	2,2	2
Kaimo fil.	23,05	19,5
Rajone	51	39

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.

Per ataskaitinį laikotarpį kvalifikaciją kėlė 42 rajono bibliotekininkai. 2 darbuotojai įgijo aukštąjį išsilavinimą. Kai kurie darbuotojai dalyvavo keliuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose.

Darbuotojų bendrųjų ir profesinių kompetencijų ugdymas buvo vykdomas tiek VB, tiek siunčiant darbuotojus į mokymus kitose įstaigose, organizacijos, dalyvaujant projektuose, organizuojant profesines pažintines keliones ir kt.

Darbuotojų kaita.

2018 metais RMMVB struktūrinių pasikeitimų nebuvo, tačiau šiek tiek keitėsi darbuotojai. Skaitytojų aptarnavimo ir kraštotyros skyriuje iš darbo išėjęs vyresn. bibliotekininkei Justinai Šadauskaitei, vietoje jos buvo priimta darbo bibliotekoje patirtį turinti Kastytė Masaitytė. Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyriaus vyresn. bibliotekininkei Justinai Maulienei išėjęs į nėštumo ir gimdymo atostogas, į Informacinių paslaugų ir vaikų literatūros skyrių priimta Berteškių filialo vyresn. bibliotekininkė Ona Smitrienė. Berteškių filiale pradėjo dirbti Roma Toleikienė. Dėl projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu“ veiklų susijusių su IRT ir robotika įgyvendinimo, Dokumentavimo ir Informacinių technologijų skyriuje bibliotekininku projektinei veiklai įdarbintas Darius Kozikas.

IX SKYRIUS MATERIALINĖ BAZĖ

Bendras patalpų plotas.

Bendras rajono bibliotekų patalpų plotas 3172 m², iš jų – 2796 m² naudingo ploto. VB turi 1423 m², iš jų 1207 m² naudingo ploto, Ariogalos miesto filialo patalpos užima 157 m² ir naudingo ploto - 157 m², kaimo filialai įsikūrę 1591 m², iš jų 1432 m² naudingo ploto.

Rajono bibliotekų fondai sutalpinti 5450 lentynų metruose, iš jų – 4779 lentynų metrus užima atviri fondai. Viešosios bibliotekos dokumentų fondai išdėstyti 2093 lentynų metruose, atviri fondai - 1422 lentynų metruose, Ariogalos miesto filialo – 250 lentynų metrai, iš jų – 250 atviri fondai, kaimo filialuose – 3107 lentynų metrus užima atviri fondai. Fotokopijavimo aparatų, prieinamų vartotojams, buvo 28.

Ūkinė veikla.

2018 metais, pasirašyta panaudos sutartis su Betygalos seniūnija 2018-09-28 Nr. SR-595/(6.16)SE-66) ir mums atiduota šalia bibliotekos buvusi nenaudojama patalpa. Betygalos filialo patalpos padidėjo 16 m², atliktas patalpų remontas už 5177,19 Eur, nupirkti nauji baldai, kurių vertė 4670,60 Eur.

Atnaujinti Viduklės filialo baldai, nupirktos naujos lentynos knygoms (5260,68 Eur). Nupirkti naujų baldų Žaiginio, Sujainių, Milašaičių filialams (2621,21 Eur). Verėduvos filiale įrengtas WC (2100,00 Eur). VB įsigyta kompiuterinės įrangos (spausdintuvas) už 1193,00 Eur, įrengta rūšio ventiliacija, padarytas rūšio remontas, atlikta darbų už 9096,27 Eur.

2018 m. bibliotekos bičiuliai rotariečiai padovanojo gražų lauko suolelį, kurį pavadino „Skaitymo suolelis“. Iš sutaupytų lėšų įrengėme lauko terasą, kurioje pastatytas ir dovanotasis

suolelis. Joje gali vykti mini renginiai, nes tai patogi vieta lankytojams lauke skaityti spaudą ar tiesiog pabendrauti. Gruodžio mėn. VB pastatą papuošė šviečianti iškaba. Bibliotekos aplinkos ir interjero atnaujinimas kainavo 3801,86 Eur.

Mokamos paslaugos.

Šias paslaugas teikia VB ir kaimo filialai, kuriuose yra VIPT. 2018 m. gauta už mokamas paslaugas:

Dokumentų kopijavimas	339,32 Eur;
Skaitytojo pažymėjimo išdavimas	31,32 Eur;
Dokumentų spausdinimas	562,84 Eur;
Dokumentų skenavimas	80,02 Eur;
Dokumentų įrišimas	39,69 Eur;
Dokumentų laminavimas	0,92 Eur;
Faksogramos išsiuntimas	0,87 Eur;
Įrašymas į CD	5,22 Eur;
TBA	4,80 Eur;
Iš viso	1065,00 Eur.

2017 m. buvo suteikta mokamų paslaugų už 40,00 Eur; 2016 m. – 749,34 Eur.

Į VB mokamų paslaugų sąrašą įtraukta *salės ir įrangos (vaizdo ir garso) nuoma*. Teikiant šias paslaugas išrašoma sąskaita ir šios lėšos apskaitomos atskirai. Šių paslaugų suteikta už 435 Eur. Už bibliotekos nenaudojamų patalpų nuomą (sutartis pasirašyta su „Magdės“ kavinės savininke), gauta 1100 Eur.

2018 metais gauta lėšų už mokamas paslaugas iš viso **2600 Eur.**

X SKYRIUS

FINANSAVIMAS

	2017 m.	2018 m.
Gauta lėšų (tūkst. Eur):	572,4	615,2
iš savivaldybės	539,1	577,3
valstybės (KM lėšos komplektavimui)	26,8	27,9
už mokamas paslaugas	0,9	2,6
juridinių ir fizinių asmenų parama	0	0,1
projektai	5,6	7,3
Išlaidos (tūkst. Eur):	572,4	<u>615,2</u>
darbo užmokesčiui	314,1	341,9

socialinio draudimo įmokos	96,2	106,0
dokumentų įsigijimui	50,3	48,1
elektroninei informacijai	0	0
ryšio paslaugos	5,7	6,1
transporto išlaikymas	1,8	2,5
kitos prekės (su reprezentacinėmis)	24,5	28,8
komandiruotės	0,6	0,6
ilgalaikio turto remontas	30,3	17,3
kvalifikacijos kėlimas	1,0	0,6
komunalinės paslaugos	28,2	33,6
kitos paslaugos	6,7	8,6
darbdavių socialinė parama	1,5	1,8
vietinė rinkliava už atliekų tvarkymą	0,6	0,6
kultūriniais renginiais	9,7	13,7
ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	1,2	5,0

XI SKYRIUS IŠVADOS

Sėkmės.

- 2018 m. į RMMVB sutelkta gyventojų 0,4 % daugiau nei 2017 m.;
- sėkmingai įgyvendinti projektai: „Šimtmečio tiltai“, „Dailininkas ir vaikiška knyga 2018“, „Europos praeities takai dabartyje“, „Sveikos visuomenės pradai šeimoje“, programa „Susitikime bibliotekoje“;
- 2018 metais buvo parengti ir išleisti trys rajono Savivaldybės finansuojami leidiniai, reprezentuojantys mūsų kraštą ir jo kūrėjus. Tai – Raseinių krašto kultūros ir istorijos žurnalas „Rasupis“ ir knygos „Svarbiausia Raseinių aikštė istorijos kryžkelėse“ bei Raseinių krašto literatūrai ir jaunųjų kūrėjų kūrybos rinktinė „Pažadink meilę savimi“;
- 2018 m. birželio 1 – rugpjūčio 31 dienomis RMMVB ir filialai dalyvavo Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamame projekte „Skaitymo iššūkis“ ir pateko į daugiausiai knygų perskaičiusių bibliotekų, dešimtuką;
  - kvalifikaciją kėlė visi VB ir filialų darbuotojai;
  - Butkiškės ir Berteškių filialų darbuotojos sėkmingai baigė studijas Šiaulių valstybinėje kolegijoje ir įgijo Informacijos valdymo specialybės profesinio bakalauro diplomą;
  - pristatyti bibliotekos vartotojų (kaimo filialų) ir RMMVB paslaugų vartotojų apklausos pasitenkinimo lygio teikiamomis paslaugomis tyrimo rezultatai, numatytos galimybės bibliotekos paslaugų bei aptarnavimo kokybės gerinimui;

➤ Lietuvos 100-čiui skirtame iškilmingame Raseinių rajono tarybos posėdyje, Skaitytojų aptarnavimo ir kraštotyros skyriaus vyr. bibliotekininkui Jonui Brigiui buvo įteikta „Žemaičio“ statulėlė už lietuvių tautos kultūros, kultūros paveldo, pilietiškumo ir tautiškumo puoselėjimą;

➤ sustiprėjo VB edukacinė veikla;

➤ praplėstos ir suremontuotos patalpos Betygalos filiale; atlikti nedideli remontai Butkiškės ir Verėduvos filialuose; įrengta ventiliacija ir atliktas VB rūšio remontas.

Problemos.

➤ mažėja vaikų lankomumo ir skaitomumo rodikliai;

➤ mažėja interneto lankytojų skaičius, nes daugelis gyventojų turi kompiuterius ir internetą namuose, o jaunimas pasigenda naujesnių kompiuterių, greitesnio interneto ryšio;

➤ dalies interneto vartotojų apsilankymų ir interneto seansų, kurie naudojami bibliotekose WI-FI ryšiu, neįmanoma apskaityti;

➤ per maži fondų apyvartos rodikliai pagal IFLA rekomendacijas;

➤ kai kuriuose filialuose nepakankamai apšildomos patalpos, reikia remonto;

➤ nepakankamas bibliotekininkų užsienio kalbų žinių lygis ir jų panaudojimas darbe;

➤ bibliotekų veiklose vis dar mažai pritraukiama savanorių, nedalyvaujama savanorystės programose ir pan.;

➤ trūksta kompetencijų ir patirties bendradarbiavimui su užsienio bibliotekomis.

Priemonės, kurių reikėtų imtis gerinant veiklą.

➤ gerinti darbuotojų žinias ir įgūdžius, aktyviai dalyvauti visuose KAVB, LNB ir kitų įstaigų, institucijų siūlomuose kvalifikacijos tobulinimosi kursuose, seminaruose;

➤ pasitelkiant gautą įrangą VIP atnaujinimui, apskaityti interneto vartotojų Wi-Fi prisijungimus;

➤ būtina tobulinti darbuotojų užsienio kalbų žinias, skatinti bibliotekininkų profesinę savišvietą ir mokymąsi;

➤ esant palankioms įstaigos finansinėms galimybėms, stengtis atlikti filialų patalpų remontus, atnaujinti baldus;

➤ dalyvaujant projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklose, bendradarbiaujant su bendruomenėmis, pritraukti naujų vartotojų, paskatinti gyventojus dalyvauti kompiuterinio raštingumo mokymuose, stiprinti jų gebėjimus naudotis IRT;

➤ aktyviau informuoti vartotojus apie bibliotekos teikiamas paslaugas, turimus dokumentų, prenumeruojamų duomenų bazių resursus bei sudaryti sąlygas jais naudotis.